

Gedragscode voor
Politieke bestuurders, ambtsdragers
&
volksvertegenwoordigers

Nationale Partij Suriname

4 februari 2015

INHOUDSOPGAVE

	blz.
Voorwoord	2
Introductie	4
Leeswijzer	6
Deel I	
Uitgangspunten van de Gedragscode	7
Deel II	
De Gedragsregels	9
Subparagraaf 1	
Algemene bepalingen	9
Subparagraaf 2	
Belangenverstrengeling en nevenfuncties	10
Subparagraaf 3:	
Informatie	11
Subparagraaf 4:	
Geschenken, Diensten en Uitnodigingen	12
Subparagraaf 5:	
Bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, buitenlandse reizen en voorzieningen	13
Subparagraaf 6:	
Bemensing van Ministeries en Overheidsinstituten	14
Subparagraaf 7:	
Sancties	15

Voorwoord

Respect voor de (grond)wet en de universele rechten van de mens, integer handelen, verantwoordelijkheid, en professionaliteit zijn belangrijke kernwaarden voor de profilering van de Nationale Partij Suriname (NPS), ook in de komende (regeer)periode. Een belangrijke missie is politieke stabiliteit en effectiviteit. Geen botte machtspolitiek maar een politiek waar de burger het middelpunt is. De algemene indicaties zijn: goed bestuur en democratisch handelen, vrede en veiligheid, de bescherming van de humaniteit en solidariteit, (sociale) rechtvaardigheid, duurzame ontwikkeling en verantwoord omgaan met de schaarse bodemschatten, economische groei en stabiliteit, naast de bescherming van natuur en milieu, flora en fauna. Kortom idealen die een heldere visie op de performance van de partij als geheel veronderstellen. Een visie ten aanzien van het gedrag van de politieke bestuurders, politieke ambtsdragers en de (gekozen) volksvertegenwoordigers die een ambt bekleden in het overheidsbestuur, respectievelijk namens de partij zitting hebben in de verschillende politieke organen, zoals de nationale assemblee, de ressort- en districtsraden en de overige hoge colleges van onze Staat.

Kernwaarden steunpilaren in samenwerking

De kernwaarden zijn voor de NPS belangrijke steunpilaren ook ten aanzien van samenwerking met andere politieke partijen bijvoorbeeld in coalitieverband. Van de samenwerkende partners verwachten wij dat zij zich niet schuldig maken aan gedragingen die indruisen tegen de kernwaarden van de NPS.

Dat betekent dat ook de samenwerking tussen de NPS en partners van andere politieke partijen respectievelijk in coalitieverband op een gedragscode gebaseerd moet zijn en dat op het niet naleven van de overeengekomen gedragscode sancties volgen.

In deze onderhavige gedragscode zijn de minimale richtlijnen opgenomen die moeten garanderen dat ze worden nageleefd door de politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers zowel van de eigen partij als van de samenwerkende partners. Op zo een manier beoogt de partij duidelijkheid te verschaffen in de richting van de burgers, de migrantenpopulatie en het electoraat. Maar in de richting van het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld, de media, binnen en buitenlandse investeerders, samenwerkende partners, politieke strategische allianties in de regio en internationaal, van wat zij van de NPS in het algemeen en van politieke bestuurders, ambtsdragers en

volksvertegenwoordigers zowel van de eigen partij als van de samenwerkende partners aan gedrag mogen verwachten.

Deze gedragscode heeft niet de bedoeling om in de plaats te treden van wat al in (algemene) wettelijke voorschriften is vastgelegd. Het dient ter aanvulling op wat al in vigerende wet en regelgeving, voorschriften en procedures is vastgelegd ten aanzien van de rechten en plichten van politieke partijen en hun politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers.

De inhoud is eveneens van toepassing op de bij de samenwerking en/of coalitievorming betrokken politieke functionarissen.

Vertrouwen geven aan de samenleving

Een gedragscode is een belangrijk instrument en hulpmiddel om de performance te reguleren ten einde een open, transparante en integere politieke en bedrijfscultuur zowel intern als extern te garanderen.

Een gedragscode moet vooral vertrouwen geven aan de totale samenleving, omdat het de samenleving is, die kijkt naar de manier waarop politici zich gedragen. De partij hoopt dat zij met deze gedragscode duidelijkheid verschaft over haar eigen uitgangspunten en gedrag en dat van haar samenwerkende partners.

Het Bestuur van de Afdeling Paramaribo van de Nationale Partij Suriname

Introductie

Integriteit heeft ook in ons land Suriname alles te maken met de kwaliteit van het overheidsbestuur. Het is een kernwaarde die het vertrouwen in de politiek en in het overheidsbestuur kan versterken maar ook kan verzwakken en schaden. Dit brengt een aantal verplichtingen met zich mee voor de individuele politieke partij, de leiding van de partij en in het bijzonder van de politieke bestuurders, ambtsdragers en de volksvertegenwoordigers.

Ook in Suriname staat de integriteit van politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers onder druk. Iedereen wilt immers wat van de politieke partij, van de politieke functionaris en de volksvertegenwoordigers. De eigen burgers, de migranten, het bedrijfsleven, het maatschappelijk middenveld, de sociale bewegingen, de vakbewegingen, kortom de private en publieke sector als geheel.

De politieke functionaris op elk niveau van het politieke bestuur en ambt kan bij alle afwegingen, soms plotseling, vragen krijgen over zijn of haar integriteit. Wetenschappers doen onderzoek naar het overheidshandelen, de competentie van het politieke en ambtelijke bestuurders; over corruptie en fraude. De media en schrijvende pers, journalisten stellen vragen en brengen schandalen aan het licht; de gekozen politieke vertegenwoordigers stellen vragen over de handel en wandel van de politieke bestuurders en politieke ambtsdragers. Soms terecht omdat belangenverstrengeling, misbruik van positie, corruptie en fraude niet mogen worden getolereerd. Politieke functionarissen vervullen immers een voorbeeldfunctie voor de burgers en voor hun ambtenaren. De handel en wandel van politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers hebben dan ook hun weerslag op de politieke partij en op de hele organisatie, zowel in positieve als in negatieve zin.

Politieke ambtsdragers zijn verantwoordelijk voor de integriteit van hun organisatie en dus voor de integriteit van hun ambtenaren. De politieke functionaris heeft uiteraard net als iedere andere burger recht op een privéleven. Toch weten we dat ook de gedragingen in privésfeer onderwerp kunnen zijn van (brede) publieke aandacht. 'Daarom moet een politieke functionaris 24 uur per dag alert zijn op handelingen of gedragingen die het aanzien en de integriteit van het politieke ambt kunnen schaden'.

De belangstelling voor integriteitvraagstukken is wereldwijd maar zeker ook in Suriname een onderwerp van aandacht. Een onderwerp dat de laatste jaren is toegenomen.

Met deze gedragscode beoogt de NPS het integriteitbeleid binnen de partij handen en voeten te geven.

Onder politieke bestuurders wordt in dit verband verstaan ministers en onderministers. Onder politieke ambtsdragers verstaan wij bestuurders in de hoge colleges van de Staat, districtscommissarissen en districtsraadsleden. Onder volksvertegenwoordiging verstaan we de gekozen politieke functionarissen die namens de NPS zitting hebben in de verschillende politieke organen zoals de Nationale Assemblée, de Ressort en Districtsraden.

Leeswijzer

De code bestaat uit vier onderdelen.

In **Onderdeel I** nemen we het begrip *Integriteit*, om het integriteitvraagstuk in een breder kader te beschouwen, onder de loep. De kernbegrippen zijn de algemene uitgangspunten waarop de verschillende onderdelen van deze gedragscode zijn gebaseerd. Deze zijn geen vondst van de NPS omdat we in de literatuur nagenoeg dezelfde begrippen, soms in andere bewoordingen, aantreffen om het begrip integriteit in een breder perspectief in te kaderen.

Onderdeel II bevat de feitelijke gedragsregels. Voor een aantal van de gedragsregels geldt dat wij aansluiten op de indeling van onderwerpen die we ook in de literatuur zijn tegengekomen. De indeling is als volgt: in sub paragraaf 1 komen de *algemene bepalingen* aan de orde zoals het contact met de achterban. In sub paragraaf 2I komen de bepalingen betreffende *belangenverstrengeling en nevenfuncties* aan de orde. In sub paragraaf 3 komen de bepalingen ten aanzien van *informatie* aan de orde. In sub paragraaf 4: komen de bepalingen ten aanzien het aannemen van geschenken, het omgaan met staatsgelden en andere eigendommen van het land, diensten en uitnodigingen.

In sub paragraaf 5 gaat het om de bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, buitenlandse reizen en voorzieningen

Onderdeel III beschrijven we de gedragscode die geldt voor de bij de samenwerking en coalitievorming betrokken partners.

DEEL I DE UITGANGSPUNTEN: *het begrip integriteit nader beschouwd*

Integriteit van politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers houdt in principe in dat de verantwoordelijkheid die met de functie, ambt en respectievelijk de vertegenwoordiging samenhangt wordt aanvaard en dat er bij de betrokkene de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen. Verantwoording wordt in de eerste plaats afgelegd aan de partij namens welke de functionaris zitting heeft in de politieke bestuursorganen, de volksvertegenwoordigende organen zoals de Nationale Assemblée, de Ressort- en Districtsraden, aan de collega-bestuurders en aan de externe omgeving waaronder de burgers. Een aantal kernbegrippen is daarbij leidend en plaatst integriteit van politieke bestuurders, ambtsdragers en volksvertegenwoordigers in een breder perspectief. Integriteit gaat over het handhaven van algemeen aanvaarde sociale en ethische normen bij de uitvoering van de activiteiten die met de verantwoordelijkheden en bevoegdheden te maken hebben.

Zo is het handelen van de politieke functionaris in kwestie gewetensvol en altijd en volledig gericht op het belang van het bestuurlijk orgaan en op de organisaties en burgers die daar onderdeel van uitmaken. Het kernbegrip dienstbaarheid is hier van toepassing.

Het handelen van de functionaris in kwestie heeft een herkenbaar verband met de functie die hij/zij vervult in het bestuurlijk en/of het politieke orgaan en met de verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het kernbegrip functionaliteit is hier aan de orde. Het intreden in de ambtelijke organisatie met als doel ongewenste beïnvloeding van het personeelsbeleid en inmenging in werving en selectie procedures ter eigen faveure is funest voor het goed functioneren van het ambtenaren respectievelijk overheidsapparaat.

Het handelen van de functionaris in kwestie wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging mag optreden met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging ook bij conflictsituaties wordt vermeden. Functionaris weegt belangen en verschillende zienswijzen tegen elkaar af.

Het handelen van de politieke functionaris in kwestie is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van de politieke autoriteit en zijn/haar beweegredenen daarbij. Het kernbegrip openheid is hier aan de orde.

Openheid houdt tevens in dat de politieke autoriteit inzicht geeft in de nevenfuncties die hij of zij vervult en de emolumenten die daarbij aan de orde zijn.

Op een politieke functionaris moet men kunnen rekenen wat betrouwbaarheid inhoudt. De functionaris houdt zich aan zijn/haar afspraken. Kennis en informatie waarover hij/zij uit hoofde van zijn functie, ambt en/of vertegenwoordiging beschikt, wendt hij/zij aan voor het doel waarvoor die zijn gegeven. Dit geldt vooral voor vertrouwelijke informatie.

Zorgvuldigheid is een belangrijk kernbegrip van integriteit: het handelen van de politieke functionaris is zodanig dat alle organisaties en burgers op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat belangen van partijen op correcte wijze worden afgewogen. Respect geldt evenzeer voor de afgesproken procedures en richtlijnen, voor de gedragscode en het naleven daarvan. Het geldt vooral voor de naleving van wet en regelgeving en voor het ambtelijk apparaat. Zo is het aannemen van steekpenningen een doodzonde evenals het aanwenden van staatsgelden en staatsdomeinen voor eigen belang.

De bovengenoemde kernbegrippen zijn de basis geweest bij de ontwikkeling van deze gedragscode. De gedragingen van de politieke bestuurders, ambtsdragers en van de gekozen politieke volksvertegenwoordigers van zowel de eigen partij als die van de samenwerkende partners zullen aan deze kernwaarden worden getoetst.

DEEL II DE GEDRAGSREGELS

In dit deel van de gedragscode zijn de feitelijke gedragsregels beschreven waarvan wordt uitgegaan dat ze bekend zijn bij de politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger en dat ze worden nageleefd. Deze zijn eveneens van toepassing op de politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners in coalitieverband.

De indeling is als volgt:

In subparagraaf 1 komen de algemene bepalingen aan de orde zoals het contact met de achterban.

In subparagraaf 2 komen de bepalingen betreffende belangenverstrengeling en nevenfuncties aan de orde. In subparagraaf 3 komen de bepalingen ten aanzien van informatie aan de orde.

In subparagraaf 4: komen de bepalingen ten aanzien het aannemen van geschenken, het omgaan met staatsgelden en andere eigendommen van het land, diensten en uitnodigingen.

In subparagraaf 5 gaat het om de bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, buitenlandse reizen en voorzieningen

Subparagraaf 1: Algemene bepalingen

1.1 In gevallen waarin de code niet voorziet of waarbij de toepassing niet eenduidig is vindt bespreking plaats in het partijbestuur en is het partijbestuur bevoegd om een besluit te nemen.

1.2 De gedragscode is openbaar en op toegankelijke wijze te raadplegen.

1.3 De politieke bestuurder en ambtsdrager ontvangen voor de aanvaarding van het politieke ambt een exemplaar van de gedragscode en is aanspreekbaar op de naleving ervan.

1.3.1.4 Een kandidaat volksvertegenwoordiger van de partij ontvangt een exemplaar van de gedragscode en is aanspreekbaar op de naleving ervan wanneer hij/zij gekozen is.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

~~1.3~~1.5 Artikelen 1.3 & 1.4 zijn eveneens van toepassing ten aanzien van een politieke bestuurder, en ambtsdrager en kandidaat volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners.

Subparagraaf 2: Belangenverstrengeling & Nevenfuncties

- 2.1 De politieke bestuurder, ambtsdrager en gekozen volksvertegenwoordiger doet opgave van zijn/haar financiële belangen.
- 2.2 Bij privaatspublieke samenwerkingsrelaties voorkomt de politieke bestuurder, ambtsdrager en gekozen volksvertegenwoordiger (de schijn van) bevoordeling in strijd met eerlijke concurrentieverhoudingen.
- 2.3 Na de beëindiging van de politieke functie is het niet toegestaan dat een bestuurder en/of een ambtsdrager binnen een termijn van 4 (vier) jaar tegen beloning werkzaamheden verricht in de organisatie waar hij/zij laatstelijk in de functie opereerde.
- 2.4 Indien de onafhankelijke oordeelsvorming van een politieke bestuurder, ambtsdrager of een gekozen volksvertegenwoordiger over een onderwerp in het geding kan zijn, geeft hij bij de besluitvorming daarover aan in hoeverre het onderwerp hem/haar persoonlijk aangaat.
- 2.5 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger die familie- of vriendschapsbetrekkingen of aan de andere kant persoonlijke betrekkingen heeft met een aanbieder van diensten of zaken aan de overheid onthoudt zich van deelname aan de besluitvorming over de betreffende opdracht.
- 2.6 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger neemt van een aanbieder van diensten aan de overheid geen geschenken, faciliteiten of diensten aan die zijn onafhankelijke positie ten opzichte van de aanbieder kunnen beïnvloeden.
- 2.7 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger vervult geen nevenfuncties die een structureel risico vormen voor een integere invulling van de politieke functie. Hij /zij doet opgave van de nevenfuncties ten behoeve van de openbaarmaking. Geeft daarbij aan voor welke organisatie de functies worden

vervuld en/of de activiteiten worden verricht en wat het tijdsbeslag is en/of het om onbetaalde of betaalde functies gaat.

- 2.8 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger behoudt geen inkomsten uit een die voortvloeit uit het bestuursambt of het lidmaatschap van het volks vertegenwoordigende orgaan (tenzij dat op grond van de wet en regelgeving geheel of gedeeltelijk is toegestaan). De inkomsten komen ten goede aan de kas van het desbetreffende overheidsorgaan.
- 2.9 De artikelen 2.1 tot en met 2.8 zijn eveneens van toepassing ten aanzien van een politieke bestuurder, en ambtsdrager en volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners.

Subparagraaf 3: Informatie

- 3.1 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger gaat zorgvuldig en correct om met informatie waarover hij/zij uit hoofde van zijn bestuursambt respectievelijk het vertegenwoordigend orgaan beschikt. Hij/zij zorgt ervoor dat stukken met vertrouwelijke gegevens veilig worden opgeborgen en dat computerbestanden beveiligd zijn.
- 3.2 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger houdt geen informatie achter.
- 3.3 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger verstrekt geen informatie die vertrouwelijk of geheim is anders dan aan de instanties en autoriteiten waartoe hij /zij daartoe verplicht is.
- 3.4 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger maakt niet te eigen bate of ten bate van zijn persoonlijke betrekkingen gebruik van in de uitoefening van het bestuur en volks vertegenwoordigende ambt verkregen informatie.
- 3.5 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger gaat verantwoord om met de e-mail- en internetfaciliteiten van het overheid respectievelijk volksvertegenwoordigende orgaan waartoe hij/zij behoort.

- 3.6 De artikelen 3.1 tot en met 3.5 zijn eveneens van toepassing ten aanzien van een politieke bestuurder, en ambtsdrager en volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners.

Subparagraaf 4: Geschenken, diensten en uitnodigingen

- 4.1 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger accepteert geen geschenken, faciliteiten of diensten indien zijn/haar onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed. In onderhandelingsituaties weigert hij/zij door betrokken relaties aangeboden geschenken of andere voordelen.
- 4.2 Geschenken en giften die een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger uit hoofde van zijn/haar ambt ontvangt, worden gemeld en geregistreerd.
- 4.3 Geschenken en giften die een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger uit hoofde van zijn/haar ambt ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan SRD. 200.00 vertegenwoordigt worden beschouwd als eigendom van het orgaan uit hoofde waarvan zij/hij het bestuur respectievelijk volk vertegenwoordigende ambt vervult. Het orgaan is bevoegd om een bestemming voor de geschenken en giften te bepalen.
- 4.4 Geschenken en giften worden niet op het huisadres ontvangen. Indien dit toch is gebeurd, meldt een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger dit in het bestuur respectievelijk het volks vertegenwoordigende orgaan waarvan hij/zij deel uit maakt, waarna een besluit over de bestemming van het geschenk of de gift wordt genomen.
- 4.5 Aanbiedingen voor privé werkzaamheden of kortingen op privé goederen worden niet geaccepteerd.
- 4.6 Onder 4.5. wordt eveneens begrepen het ten behoeve van privédoeleinden al dan niet tegen betaling inzetten van overheidspersoneel voor het verrichten van enkele diensten.
- 4.7 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger maakt in het bestuur respectievelijk volks vertegenwoordigende orgaan waar hij/zij deel van uit

maakt melding van uitnodigingen voor excursies en evenementen op kosten van derden.

- 4.8 De artikelen 4.1 tot en met 4.7 zijn eveneens van toepassing ten aanzien van een politieke bestuurder, en ambtsdrager en volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners.

Subparagraaf 5: Bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, binnenlandse en buitenlandse reizen en voorzieningen

- 5.1 Uitgaven worden uitsluitend vergoed als de hoogte en de functionaliteit ervan kunnen worden aangetoond. Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger is terughoudend bij het in rekening brengen van uitgaven die zich op het grensvlak van privé en publiek bevinden.
- 5.2 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger declareert geen kosten die al op andere wijze worden vergoed.
- 5.3 In geval van twijfel over een declaratie of over het correct gebruik van een betaalmiddel van de Staat zoals een creditcard door een bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger wordt dit voorgelegd aan de hoogste autoriteit, dat belast is met de financiële controle.
- 5.4 Een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger die het voornemen heeft uit hoofde van zijn/haar bestuurs respectievelijk volksvertegenwoordigende ambt een binnenlandse- of buitenlandse reis te maken of is uitgenodigd voor een buitenlandse reis of werkbezoek op kosten van derden, legt dit ter afweging van de belangen voor aan het bestuurs respectievelijk het volksvertegenwoordigende orgaan waar hij/zij deel van uit maakt.
- 5.5 Een politieke bestuurder, ambtsdrager respectievelijk volksvertegenwoordiger meldt het voornemen tot een buitenlandse reis of een uitnodiging daartoe in het bestuursorgaan waar hij/zij deel van uit maakt en verschaft daarbij informatie over het doel van de reis, de bijbehorende politieke en/of beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.

- 5.6 Het ten laste van de Staat meereizen van de partner van een politieke bestuurder, ambtsdrager en volksvertegenwoordiger naar en in het buitenland is uitsluitend toegestaan wanneer dit gebeurt op uitnodiging van de ontvangende partij en het belang van de Staat daarmee gediend is. Het meereizen van de partner wordt bij de besluitvorming betrokken.
- 5.7 Het anderszins meereizen naar en in het binnenland of buitenland van derden op kosten van de Staat is niet toegestaan. Het meereizen van derden op eigen kosten is toegestaan en wordt in dat geval bij de besluitvorming betrokken.
- 5.8 Het verlengen van een binnenlandse- buitenlandse dienstreis voor privédoeleinden is toegestaan, mits dit is betrokken bij de besluitvorming. De extra reis- en verblijfkosten komen volledig voor rekening van de politieke bestuurder, ambtsdrager respectievelijk volksvertegenwoordiger.
- 5.9 Gebruik van Staatseigendommen of - voorzieningen voor privédoeleinden is niet toegestaan tenzij het betreft de bruikleen van facilitaire voorzieningen zoals een fax, mobiele telefoon en computer die mede voor privédoeleinden kunnen worden gebruikt.
- 5.10 De artikelen 5.1 tot en met 5.9 zijn eveneens van toepassing ten aanzien van een politieke bestuurder, en ambtsdrager en volksvertegenwoordiger van de samenwerkende partners.

Subparagraaf 6. Bemensing van Ministeries en Overheidsinstituten

- 6.1. Ministeries en andere instituten van de Staat moeten voor wat de bemensing betreft zodanig worden ingericht dat zij een reflectie zijn van de gehele Surinaamse samenleving, wat inhoudt dat er geen sprake moet zijn van etnische of andersoortige verzuiling;
- 6.2. Ministeries en andere instituten van de Staat moeten voor wat de bemensing betreft geen weerslag zijn van een partijpolitieke verzuiling, vanaf de interieurverzorgers tot en met de Directie;
- 6.3. Ministers en Directeuren van departementen dienen zich strikt te onthouden van onderhandse gunningen, tenzij de omstandigheden dit noodzakelijk maken. Gelijk na de uit noodzaak ontstane openbare gunning dient hiervan door publicatie bekendheid aan te worden gegeven.
- 6.4. Domeingrond zal door niet door bestuurders voor speculatieve doeleinden worden uitgegeven en bestemmingswijzigingen zullen zorgvuldig worden beoordeeld.

- 6.5. Bestuurders en politieke partijen zullen de regels vastgelegd in anti-corruptiewetgeving respecteren.

Subparagraaf 7. Sancties

- 7.1. Het is vanzelfsprekend dat bij de gedragscode ook sancties horen. Voorgesteld wordt dat de sancties voor eventuele overtreders voortkomen uit de maatschappelijke discussie die als gevolg van het bekend worden van de gedragscode los zal barsten.
- 7.2. Voorgesteld wordt dat de samenwerkende partners een Commissie van deskundigen aanwijzen, die de uiteindelijke sancties gaan vastleggen.
- 7.3. Voorgesteld wordt dat de samenwerkende partijen een permanente integriteitcommissie voor de controle en de naleving van de gedragscode in het leven roepen.